

**COVID-19 ile Mücadele Kapsamında
Sağlıklı Kentler Birliği (SKB)
Üye Belediye Koordinatörleri ile Yapılan Telekonferans Görüşmeleri
2.Toplantı Raporu-28.04.2020**

Katılımcılar:

Erdem Saker – Bursa Büyükşehir Belediyesi Eski Başkanı, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Handan Türkoğlu – İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Feza Karaer – Uludağ Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Emine Didem Evcı Kiraz – Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi Çevre Sağlığı AD Başkanı Tıp Fakültesi Halk Sağlığı AD Öğretim Üyesi, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Prof. Dr. Tülin Vural Arslan - Uludağ Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Emel İrgil - Uludağ Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Anabilim Dalı (E.), SKB Danışma Kurulu Üyesi

Doç. Dr. İnci Parlaktuna – Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Doç. Dr. Gül Sayan Atanur - Bursa Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölüm Başkanı, SKB Danışma Kurulu Üyesi

Murat Ar – Sağlıklı Kentler Birliği Müdürü

Esra Işıktaş – Balıkesir/Bandırma Belediyesi Sağlık İşleri Müdürü
SKB Koordinatörü

Şükriye Çelikkollu – Bursa/Mudanya Belediyesi Fen İşleri Müdürlüğü Veteriner Hiz. Bürosu
SKB Koordinatörü

Can Nurkan Akbal – İstanbul /Kadıköy Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürü,
SKB Koordinatörü

Hülya Eçen Çalışkan – Bilecik Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü,
SKB Koordinatörü

İnci Çalışkan – Eskişehir/Tepebaşı Belediyesi Dış İlişkiler Müdürlüğü,
SKB Koordinatörü

Emin Sözen – Antalya/Muratpaşa Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürü,
SKB Koordinatörü

Sumru Süslü – İstanbul/Adalar Belediyesi İmar ve Şehircilik Müdürlüğü,
SKB Koordinatörü

Murat Ar toplantı açılışında aşağıdaki konulara değindi.

Danışma Kurulu Üyeleri ile önceden yapılan toplantıda COVID-19 ile mücadele sürecinde SKB olarak Üye Belediyelerimize yönelik neler yapılabileceği konuşulmuştı. Danışma Kurulu Üyelerinin rehberliğinde aşağıdaki 5 soru hazırlandı. Üye Belediye Koordinatörlerinden bu soruları cevaplamaları istendi. Bu görüşmeler sonrasında geri bildirimlere göre anket sorularının genişletilerek resmi yazı ile gönderilmesi kararlaştırıldı. Gelen cevapların yorumlanarak Temmuz ayında yayınlanacak Kentli dergisi COVID-19 özel sayısında bir bölüm hazırlanması düşünülmektedir.

Bilinmeyenleri çok olan bir süreç yaşanmaktadır. Virüs yeni bir virüs değil, fakat bu tipiyle tanımadığımız alışmadığımız özellikleri olan bir virüstür. Yarattığı olayların büyüklüğü beklenmeyen şiddettedir. Deneyimleyerek öğreniyoruz ve süreç dinamik bir şekilde devam etmektedir. Belediyelerin COVID-19 salgını ile mücadelede çok önemli rolü oldu. Bu rol ile birlikte sorumluluklar ağırlaştı. İş planlarında olmayan birçok konu ile mücadele edilmektedir.

Soru-1: Belediyenizin COVID-19'un ülkemizde görülmeye başlamasından bu ana kadar olan süreçte sırasıyla yaptığı faaliyetler nelerdir?

Soru-2: COVID-19'un ülkemizde görülmeye başlamasından bu ana kadar olan süreçte belediyenizin karşılaştığı sorunlar nelerdir?

Soru-3: COVID-19 sürecinde karşılaşılan sorunlara belediyeniz nasıl çözümler üretti?

Soru 4: COVID-19 sürecinde Sağlıkli Kentler Birliği ne yapmadı? ve neler yapabilirdi?

Soru -5: COVID-19 sonrası belediyelerin çalışma biçimleri veya yapılanmaları sizce değışmeli mi?

İlk üç soruyu üye belediye koordinatörlerimiz şu şekilde cevapladı.

Kadıköy Belediyesi – İstanbul

COVID-19'un ülkemizde görülmesi ile birlikte belediye personeli arasında hızla yayılma riski göz önünde bulundurularak personelin birbiri ile görüşme olasılığını kesecek şekilde insan kaynakları planlaması yapıldığı, 65 yaş üstü vatandaşlara yönelik olarak destekleme çalışmalarının başladığı, İlçenin tamamında dezenfeksiyon ve sterilizasyon çalışmalarının yapıldığı, İlçe bazında planlamanın Kaymakamlık ile koordineli bir şekilde yürütüldüğü belirtildi.

Danışma Kurulu Üyeleri tarafından COVID-19 sürecinde Kadıköy Belediyesi olarak karşılaştıkları sorunların neler olduğu soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından ilk olarak panik yaşandığı, ancak hızlı bir şekilde belediye içi planlamanın yapılarak kronik rahatsızlığı bulunan personelin ayrıldığı, Belediye olarak bu süreçte en büyük sorunun personel azalmasından kaynaklı olduğu cevabı verildi.

Danışma Kurulu Üyeleri tarafından COVID-19 sürecinde Kadıköy Belediyesi'nin yapılanmasıyla ilgili bir değışiklik ihtiyacının oluşup oluşmadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından bütün toplantıların Zoom adı verilen programla online ortama alındığı, Belediye Başkanı ve yardımcılarının nadir ve zorunlu durumlar haricinde birbiriyle fiziksel olarak görüşmediği ve çalışan personellerin vardiyalara ayrıldığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu Üyeleri tarafından COVID-19 ile ilişkili bir birim olmasına yönelik bir ihtiyacın duyulup duyulmadığı ve kurulması halinde yapılanma anlamında nasıl bir birim olacağı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından salgından önce afet planlaması yapan bir birimlerinin bulunduğu deprem konusunda çalışıldığı ve birçok kararın bu birimden çıkan sonuçlara istinaden alındığı, Strateji Müdürlüğü tarafından süreçle birlikte afetler gibi salgınların da risk olduğunun görüldüğü, bu nedenle ileriye dönük bir birim, kriz masası vb. oluşumun mutlaka oluşturulması gerektiği cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Kadıköy'ün kamusal alanları ve kalabalığın çok olduğu bir ilçe olması münasebetiyle alınan önlemlerin uygulanması ve uygulatılmasında noktasında zorluk yaşanıp yaşamadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından sıkıntıların yaşandığı ve yaşanmaya devam ettiği, Kadıköy'ün refah seviyesinin yüksek olmasının bir avantaj olduğu, ilçelerinde 65 yaş üstü ve yalnız yaşayan vatandaşların Türkiye ortalamasının çok üzerinde olduğu, 40 personelin bulunduğu çağrı merkezine günlük ortalama 12 bin çağrı geldiği, yardım talebinin çok yüksek olmasından dolayı sıkıntı yaşandığı, Belediyenin kaynaklarını ihtiyacı giderme noktasında seferber ettiği, 65 yaş üstü ve yalnız yaşayan vatandaşlar için sıcak yemek, eczane, market ve maaşların çekilmesi vb. ihtiyaç duydukları tüm noktalarda yardım edildiği cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından sokağa çıkma kısıtlamasına uyulup uyulmadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından kısıtlamaya uyulduğu cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Belediyenin İl Pandemi Kurulundaki temsil durumu ve İl Pandemi Kuruluna benzer bir yapılanmanın, Kaymakamlık altında ilçe seviyesinde olup olmadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından İl Pandemi Kurulunda herhangi bir temsilcilerinin olmadığı dolayısıyla söz haklarının bulunmadığı, Kaymakamlığın oluşturduğu bir kurulun olduğu, karar alıcı olmamakla birlikte Kurulun içerisinde görev alındığı, Belediye Başkanının Kaymakamlık makamına Belediyenin ihtiyaçlarını aktardığı, 23 Nisan kutlamalarında bununla ilgili bir sıkıntı yaşandığı, bando takımına 23 Nisan münasebetiyle gerçekleştirdiği etkinlik sırasında ceza kesildiği, Belediyedeki memur personelden 20'sinin Kaymakamlığın emrinde Kurullarda görev yaptığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından dezenfeksiyon konusunda Kadıköy'ün aldığı önlemlerin ne olduğu soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından hijyen denetimi yapan birim üzerinden satın alma yapıldığı, COVID-19 salgınının başından itibaren tüm kamu kurumlarının, eczanelerin, aile sağlık

merkezlerinin ve kapanmadan önce camilerin Kadıköy Belediyesi tarafından düzenli olarak dezenfekte edildiği, maske ve dezenfektan ihtiyacı bulunan kurum ve çalışanlara bu malzemelerin temin edildiği cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından dezenfeksiyon maliyetinin kaydedilip kaydedilmediği soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından sokakların dezenfekte edilmesi fikrine en başından karşı olduğu ve bu uygulamadan vazgeçildiği, dezenfeksiyon maliyetinin yaklaşık 800-900 bin TL arasında olduğu cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Kadıköy'de bulunan çarşı alanının açık olup olmadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından tarihi çarşı içerisindeki yiyecek içecek alanlarının tamamen kapalı olduğu çarşı esnafının %60'ının bu işletmelerden oluştuğu, geriye kalan %40'lık kısmın şarküteri, balıkçı, manav vb. dükkânlardan oluştuğu 7'ye yakın zabıta memurunun sürekli olarak sosyal mesafenin korunması için denetim yaptığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından COVID-19'la mücadelede diğer kurumlarla kıyaslandığında Kadıköy Belediyesinin özellikle başarılı olduğu bir alan olup olmadığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından ilk günden itibaren evlerinden çıkamayan ve 65 yaş üzeri vatandaşlara hizmet noktasında çok hızlı hareket edildiği cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından halkın mı belediyeye, yoksa belediyenin mi halka ulaştığı soruldu.

Kadıköy Belediyesi tarafından halkın yoğun bir şekilde belediyeye ulaştığı ve çağrı merkezi personel sayısının artırılması gerektiği, pandemiden önce olağanüstü koşullarda nasıl çalışılabileceği konusunda bir planlamanın yapılmış olduğu, yönetici ve çalışanların ne yapacaklarını bildiği cevabı verildi.

Bandırma Belediyesi-Balıkesir

11 Mart'tan itibaren camilerde ve ana caddelerde dezenfeksiyon işlemlerine başlandığı, takip eden hafta sonu itibarıyla belediyenin ana ve dış binalarının, çocuk parklarının, durakların, meydanların, toplu taşıma araçlarının ve kamusal alanların dezenfekte edildiği, 65 yaş üstü vatandaşlara kısıtlama gelmeden önce 60 yaş üzeri vatandaşlara zabıta ekiplerince destek olunabileceğinin duyurulduğu ve taleplerin alındığı, tüm kamu kurumlarıyla ve muhtarlarla koordinasyon içerisinde, sorun yaşanmadan çalışıldığı, maske, el dezenfektanı ve tulum bulma konusunda fahiş fiyatlarla karşılaşıldığı için çok büyük sıkıntılar yaşandığı, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi ile protokol imzalayarak dezenfektan ve maske ihtiyacının bir kısmının karşılandığı, sürecin başında defin ve yıkama işlemlerinde büyük sıkıntılar yaşandığı, zamanla rayına oturduğu, ülkemizde ilk salgının görülmesiyle Başkanlarının diğer belediye başkanlarıyla görüşmeler yaparak bilgi alışverişi yaptığı, Vefa Hattının 7/24 çalıştığı belirtildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Bandırma ilçesinin sosyal olarak etkin bir halka sahip olduğu ve bu süreçte çarşıdaki dükkânların kapanıp kapanmadığı, sosyalleşmenin bitip bitmediğı soruldu.

Bandırma Belediyesi tarafından birçok işyerinin kapandığı sadece paket servis yapan birkaç işyerinin açık olduğu, Bandırma halkının Erdek bölgesindeki yazlıklara taşındığı, sahildeki bankların kaldırıldığı ve parmaklıklar ile sahilin kapatıldığı, sokağa çıkma yasağı sonrasında postane ve banka önlerinde çok ciddi kuyruklar oluştuğu cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından huzurevlerinin genelde devlet bünyesinde veya belediye bünyesinde olduğu, ABD’de salgından ölenlerin %90’ının 70 yaş üzerinde ve huzurevlerinde kaldığı yorumu yapıldı.

Bandırma Belediyesi tarafından ilçelerinde özel bir huzurevi olduğu, huzurevinin gerekli dezenfeksiyonunun yapıldığı ve şu ana kadar herhangi bir vaka ile karşılaşılmadığı belirtildi.

Mudanya Belediyesi-Bursa

Pandemi sürecinde Veteriner İşleri Müdürlüğü, Zabıta Müdürlüğü, Temizlik İşleri Müdürlüğü ve Sosyal İşler Müdürlüğü’nün ortak çalıştığı, ilk vakanın görülmesiyle birlikte 13 Mart tarihinde gerekli tedbir ve malzemelerin temin edildiğı, virüsün yerde yaşadığı anlaşıldığı andan itibaren 13 gün süreyle, okullarda, camilerde, kahvehanelerde, aile sağığı merkezlerinde, otobüs ve kamu kurum kuruluşlarında dezenfekte çalışmalarının başladığı, dezenfeksiyon işlemi sonrası dezenfektanın yerde çok etkili süre kalmadığının anlaşıldığı, bu sebeple ilgili kişilere çamaşır suyu ile yıkanma yapılması konusunda eğitim verildiğı, cami ve okulların kapanmasıyla birlikte tüm binaların dış yüzeyleri, kapı kulpları, kapı zilleri ve bankamatiklerin dezenfekte edildiğı, sokağa çıkma yasağı uygulaması ile birlikte binalarının iç kısımlarına girildiğı ve 4 mahallenin tamamlandığı, ulaşılamayan mahallelere 30 gr şeklinde el dezenfektanının ücretsiz dağıtıldığı, düzenli olarak devlet hastanesi, kamu kurumları ve aile sağığı merkezlerinin her hafta dezenfekte edildiğı, personelin sağığının korunması amacıyla maske dağıtıldığı, veteriner hekimliğinin halk sağığı ve hayvan sağığı için ne kadar önemli olduğunun anlaşıldığı, 1200 kilo köpek maması ve 50 kilo kedi maması ile sokak hayvanlarına destek sağığandığı, pazar yerlerinin sürekli denetlendiğı, sosyal mesafe konusunda uyarılar yapıldığı, 65 yaş üstü vatandaşların taleplerinin zabıta tarafından karşılandığı, bando takımının her hafta 1 mahallede marşlarla konser verdiğı, Sosyal İşler Müdürlüğüne bağılı zeytin dalı ekibinin 65 yaş üzerindeki 2100 aile ile birlikte toplamda 5800 aileye gıda ve temizlik ürünleri dağıttığı, sağığı çalışanları için belediyenin otobüs tahsis ettiğı, emniyet güçlerinin iyi bir uygulama örneğı göstererek Mudanya girişine gelen vatandaşların ateşini ölçtüğü belirtildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Belediye olarak kullanılan dezenfektanların kullanma kılavuzunun gözden geçirilmek istendiğı ve dezenfektanın içeriğinin merak edildiğı, ayrıca maske dağıtımı yapıp yapılmadığı soruldu.

Mudanya Belediyesi tarafından ihtiyacı olanlara kapalı alanlarda ve pazar yerlerinde maske dağıtıldığı, Veteriner İşleri Müdürlüğü olarak kullanılan antiviral dezenfektanın bu süreçten öncede hayvan barınaklarında kullanıldığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Mudanya ilçesine Haziran ayı itibariyle yoğun bir akın olacağı düşünülüyor, bu durumla ilgili bir çalışma yapıp yapılmadığı, ticari faaliyetlerin sürüp sürmediği soruldu.

Mudanya Belediyesi tarafından ticari faaliyetlerin sosyal mesafe kuralı çerçevesinde devam ettiği, sahillerin Bursa Büyükşehir Belediyesi kontrolünde olduğu için herhangi bir yaptırım uygulanmadığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından halk sağlığı yaklaşımının içinde tüm sektörlerin olması gerektiği, Sağlık Bakanlığının resmî web sitesindeki COVID-19 ile ilgili bilgilendirme yazılarının mutlaka okuması gerektiği yorumu yapıldı.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Belediyeye gelen taleplerin rapor halinde Birliğe verilip verilemeyeceği soruldu.

Mudanya Belediyesi tarafından kayıtların mevcut olması halinde iletebileceği, yardıma muhtaç olan ailelerin muhtarlıklar, mahalle meclisleri ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne listelendiği cevabı verildi.

Muratpaşa Belediyesi-Antalya

Pandemi sürecinde ilk olarak Belediye meclisinin toplanarak birçok müdürlüğün bütçesinin Temizlik ve Sosyal Hizmetler Müdürlüğü bütçesine aktarıldığı, kamusal alanların dezenfekte edildiği, insan kaynakları planlamasında boşa çıkan personellerin Temizlik ve Sosyal İşler Müdürlüklerinde görevlendirildiği, İlçelerinde yaşlı nüfusun fazla olduğu ve turuncu masa yardımıyla 60 yaş üstü vatandaşlar ile iletişime geçildiği, 1 milyon TL ödenek ayrılarak üçerli paketler halinde 237 bin haneye ve 30 esnafa 250 kişilik ekiple maske dağıtıldığı, bir sivil toplum örgütüyle birlikte 48.000 adet siperlikli maske üretilerek emniyet güçlerine ve sağlık personellerine dağıtıldığı, Akdeniz Üniversitesiyle birlikte yıkanabilir maske geliştirildiği ve gönüllülük esasına dayanarak üretilen maskelerin Çanakkale ve İzmir gibi illere gönderildiği belirtildi.

İlçede yaşayan vatandaşlardan Muratpaşa'yı nasıl yönetebiliriz konusunda fikir alındığı komşumeclisi.com diye bir dijital sistemin olduğu, Belediyenin denetiminde olan Komşu Dayanışma Sistemi ile bağış yapmak isteyen ve ihtiyaç sahibi kişilerin dijital platformda buluşturularak kolisi 100 lira olan gıda kolilerinin teslim edildiği, Belediye aşevinde pandemiden önce 1000 kişilik yemek yapıp evlere dağıtıldığı pandemiden sonra bu sayının 3100'e çıktığı, pandemi süreci ile birlikte bir ambulans alımı yapıldığı ve ambulans sayısının 3'e çıktığı, Vefa Destek Gruplarıyla birlikte uyum içinde çalışıldığı, ilerleyen zamanlarda gıda, ekmek vb. ürünlerle ilgili sıkıntı yaşamamak adına 75 dönümlük Belediye arazisine mısır ekimi yapıldığı, ilçede bulunan 5 yaşlı evindeki toplam 5000 yaşlı ile sürekli iletişim halinde olduğu, Türkiye'de ilk defa yaşlı meclisi kurulduğu ve yaşlılara yönelik sanal ortamda egzersiz ve dans aktiviteleri yapıldığı, Gerontolog destek hizmetlerinin günlük rutine getirildiği, üniversiteye giriş sınavlarına hazırlıkta olan 1000'e yakın öğrenciye Zoom programı üzerinden online eğitimlere devam edildiği, Veteriner Müdürlüğü tarafından sokak hayvanlarının

ihtiyaçlarının giderildiği, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramının 100 Belediye aracının hayvan temalarıyla süslenerek konvoy şeklinde 2 gün boyunca görsel şov ile kutlandığı, Antalya genelinde 11 kişinin vefat ettiği ve toplamda 100 veya 200 vaka görüldüğü, karşılaşılan en büyük sorunun bütçe sorunu olduğu, merkezi yönetimin belediyeleri desteklemesi gerektiği söylenmiştir. Buna neden olarak da yapılmak istenen bağış kampanyalarının kabul edilmediğini ancak yerel yönetimler üzerinden insanlara ulaşmanın çok daha kolay olduğunu belirterek, bu tür olağanüstü durumlarda Belediyelerde sürekli olarak bir kriz masası olması gerektiğini söyledi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından yaşlı ve mahalle meclislerinin Kent Konseyi yapısı altında mı olduğu, Muratpaşa'nın deniz kenarında bir yer olduğu insanların kamusal alanları ve sahilleri kullanma isteklerinin olup olmadığı ve eğer bu durumun nasıl engellendiği, ayrıca Antalya'da seracılığın yaygın olduğu, tarım ile uğraşanların durumunun nasıl olduğu bu konuda Belediye olarak nasıl önlemler alındığı soruldu.

Muratpaşa Belediyesi tarafından yaşlı evlerinin 2 yıl önce oluşturulduğu, buradan esinlenerek Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bağlı yaşlı meclisi kurulduğu, Müdürlüğün sadece gözlemci ve danışma rolünde olduğu, meclisin başkanının, sekreteriyasının olduğu, Belediye meclisinde yönerge ve yönetmeliklere bağlı kararlar alınarak kurulduğu ve 8-9 tane komisyonunun bulunduğu, ilçe olarak yaşlı nüfusa sahip olunmasına rağmen pandemi verilerine bakıldığında 65 yaş üstü ve 20 yaş altı vatandaşların kurallara ciddi şekilde uyduğu, Belediye olarak aşevlerinde sene sonuna kadar kullanılmak üzere kuru bakliyat ve gıda ihalesi yapıldığı, pandemi olayı ile birlikte bütün ürünlerin ihtiyaç sahibi vatandaşlara dağıtılmak üzere firmadan istenip depolara kaldırıldığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Belediyenin kurmuş olduğu komşu dayanışma sisteminin çok güzel bir sistem olduğu, Birleşmiş Milletlerin 1995 yılında başlattığı Yerel Gündem 21 sistemi ile aynı sistem olduğu ve bütün Belediyelerin komşu, mahalle dayanışma mantığıyla kurması gereken bir sistem olduğu yorumu yapıldı.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından ilçe olarak yaşlı nüfusun fazla olmasına rağmen vaka sayısının az olduğunun söylendi, virüsle mücadeleye ne zaman başlandığı soruldu.

Muratpaşa Belediye Başkanı Ümit Uysal'ın öngörüsüyle ülkemize virüs gelmeden Mart ayı başında çalışmalarını başlattığı, ülkemize ilk vakaların gelmeye başladığı dönemde Bilim Kurulunun maske kullanımının öneminden bahsetmemiş ve gerekmeyeceğini öngörmesine rağmen, Belediye olarak; Danimarka ve Güney Kore'nin davranışlarına ve maske kullanımının artılarına bakılarak yıkanabilir, yüksek teknolojili, standartlara uygun maskelerin imal edilip halka dağıtılmaya başlandığı, pandemi öncesinde üniversiteye hazırlık kursları ve okulların kapanmasıyla birlikte Belediyenin eğitim merkezlerinde destek eğitimine başladığı, ciddi yatırımlarla kurulan ve faaliyette olan robotik kodlama atölyesinin güçlendirildiği, öğrenciler için yurtların faaliyete geçirildiği cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından Antalya oteller bölgesinin ilçelerinde olduğunun belirtildiği, 15 Mayıs'ta sezonun açılmasıyla insan yoğunluğunun artacağı, bu konu ile ilgili tedbirlerin neler olduğ u soruldu.

Muratpaşa Belediyesi tarafından Ülkemizin Bilim Kurulunun bu konuyla ilgili iyi işler yaptığı, Bakanlığın bu konu ile ilgili tedbir paketi hazırladığı dolayısıyla otellerle ilgili mutlaka bir dizi önlemlerin alınacağı, Muratpaşa Belediyesi olarak ilçede düzenlemeler yapacakları, geçen senelere nazaran otellerin tam kapasite çalışmayacağı, ilçede otellerde çalışan nüfusun çok fazla olduğ u, diğer ilçelere nazaran gelir seviyesi yüksek bir ilçe olmasına rağmen 10 Mart tarihinden itibaren Belediyeye 9000'in üzerinde gıda, sıcak yemek ve nakdi yardım taleplerinin çok fazla gelmeye başladığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından 237 bin haneye standartlara uygun yıkanabilir maske dağıtıldığının söylendiği bu konuyla ilgili kiminle çalışıldığ ı soruldu.

Muratpaşa Belediyesi tarafından Üniversitede halk sağlığı uzmanı çok değerli bir hocalar ve alanında uzman birçok kişinin görüşüyle ile birlikte tamamen steril bir ortamda, 70-80 C yıkanabilir ve ütülenebilir maskeler üretildiği cevabı verildi. Bu dönemde yapılan çalışmalar ile tüm ülkeye örnek olunduğu ve daha virüs ülkeye gelmeden önce alınan önlemler ve planlamalar ile bu sürecin sorunsuz olarak devam ettiği belirtildi.

Bilecik Belediyesi

13 Mart tarihinde çalışmalara personelin ateş ölçümü ve giriş-çıkış takipleriyle başladığı, zabıta ekiplerinin lokanta, berber vb. esnafı denetleyerek COVID-19 ile ilgili 14 tedbiri anlattığı, il genelinde açık ve kapalı alanların hidrojen peroksitli su ile dezenfekte edildiği, hayvan barınaklarına gelen mama bağışları ve Belediye olarak alınan mamaların hızlı bir şekilde dağıtıldığ ı, reklam panolarına yöresel dille asılan 14 kural ve evde kal çağrısını içeren yazılı görsellerin halk tarafından çok beğenildiği ve basına yansıdığı, Belediyeye ait 10 odalı bir binanın sağlık çalışanlarının kullanımına tahsis edildiği, esnafa 50.000 adet maske, 12.000 adet küçük el dezenfektanı, 500 adet kiloluk dezenfektan ve eldiven dağıtıldığ ı ayrıca 170.000 adet maskenin evlere dağıtıldığ ı, ağır tonajlı araçların yönlendirilerek şehir merkezinden geçişlerinin engellendiği, Belediye Sanat Akademisi sanatçılarının üstü açık otobüs ile sokak konserleri verdiği, Osmaneli ilçesinin karantinada olduğ u ve iki gündür sokağa çıkma yasağı uygulandığı, ilk ölümün 15 Mart tarihinde Bozüyük ilçesinde 44 yaşında bir kadın vatandaş olduğ u, şuan için sadece 16 vakanın bulunduğu, Belediye olarak bu süreçte tek sıkıntının salgın, acil durum eylem planı ve risk analizlerinin olmaması olduğ u, planların öneminin bu salgın ile ortaya çıkmış olduğ u belirtildi.

Belediye olarak çok hızlı aksiyon alınabildiğinden ve her eve maske dağıtılmasına rağmen sürecin doğru ve hızlı yönetilmesi ile maske temini, dezenfektan temini konusunda ciddi sorunlar yaşanmadığı eklendi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından DSÖ'nün hazırladığı grip pandemisi, iklim değişikliği hazırlık eylem planı, sağlığın çok paydaşlı yürütülmesi, sağlık yaklaşımı gibi eylem planları ve

çalışmaların Ülkemizde de bulunduğu ayrıca Ülkemizde Umumi Hıfzıssıhha Kurullarının olduğu, belediyeler olarak neden bunların incelenmediği ya da bilinmediği soruldu.

Bilecik Belediyesi tarafından salgınla mücadele konusunun belediyeler ve işletmeler tarafından hep kulak arkası edildiği, planların yapılmasının ertelendiği çünkü salgın olma ihtimalinin hep düşük seviye görüldüğü ve bu sebepten dolayı endişe duyulmadığı cevabı verildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından endüstride alınan kararların Belediyeye yansıyor yansımadağı soruldu.

Bilecik Belediyesi tarafından istihdamın azaldığı ve ihtiyaç sahibi sayısının arttığı cevabı verildi.

Adalar Belediyesi-İstanbul

Belediye olarak Bu kapsamda 80.000 m²'lik kapalı alan ilaçlaması yapılmış: Öncelik olarak ilçemizde bulunan tüm resmi kurumlar, ibadethaneler (kilise, cami, cem evi, sinagog), eczaneler, sağlık alanları, araçlar, iskeleler, bankalar, park alanları, spor aletleri ilaçlanmıştır. Bu kapsamda resmi kurumlar, bankalar, eczaneler, sağlık ocaklarının ayda 1 kez ilaçlanmasına yönelik hizmet alımı yapılarak, ilaçlama düzenli olarak devam etmektedir. Bütün mahallelerde sokak anonslarıyla bilgilendirmeler yapıldığı, özellikle sosyal medya iletişim araçlarını çok fazla kullanmayan Ada sakinlerinde etkili olduğu gözlemlenmiştir. Havaların ısınması ile birlikte Adaların yaz nüfusu, günübirlik nüfus artmakta bu durumda kışlık nüfusu az olup pandemi döneminde avantajlı durumu dezavantaja dönüştürmektedir. Hafta sonu sokağa çıkma yasağının bu açıdan çok iyi olduğu, 1 Mayıs tarihinden 31 Mayıs tarihine kadar ilçeye giriş çıkış yasağının getirilmesi, esnaf, ikametgâhı Adalar olan vatandaşlar ile kamu kurumlarında çalışan kişilerin belgeleriyle birlikte Ada'ya giriş çıkış yapabildiği bir sürecin başlaması Adalar için çok doğru bir karar olduğu, Adaların yaşlı nüfusunun fazla olmasına rağmen herhangi bir vefatın bulunmadığı sevindirici bir durum oluşturmakta, gıda yardımı konusunda ise STK'lar ile birlikte koordineli çalışıldığı, nüfusun azlığından dolayı ihtiyaç sahiplerinin bilinebildiği ve zabıta ekipleri tarafından 65 yaş üstü vatandaşların ihtiyaçlarının karşılandığı, Ada'da tam teşekküllü bir hastanenin bulunmamaktadır, sadece Kartal Lütü Kırda Eğitim ve Araştırma Hastanesinin polikliniği bulunmakta, diğer Adalar da ise aile hekimlikleri ve 112 istasyonları bulunmakta, bu nedenle herhangi bir Covid kaynaklı hastalık durumunda ana karada bulunan hastanelere hastalar sevk edilmekte ve hastaların naklinin ise 112 acil teknesi ve belediyenin hasta naklinde kullanılan bir adet hizmet teknesi ile sağlanmaya çalışıldığı, bu durumun ise Adalar ilçesi açısından büyük risk oluşturduğu belirtildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından genellikle küçük ilçe ve mahallelerde olan anons sisteminin çok etkin ve canlı bir uyarı sistemi olduğu, bu sistemin belediyeler arasında yaygınlaştırılması gerektiği, ilçe ve mahalle düzeyinde pandemi ya da sağlık acil eylem planları hazırlanması gerektiği, bu süreçte yaşanan sıkıntıların küçük küçük notlar alınarak hazırlanacak planlarda çözümleri noktasında yerini alması gerektiği ve hazırlanan planların Birliğe bildirilerek yayınlanmasının gerektiği yorumu yapıldı.

Tepebaşı Belediyesi - Eskişehir

İlçenin 400.000 nüfusa sahip olduğu, Belediye olarak öncelikle sahada olacak ya da olamayacak kişi ve birimlerin belirlenmesi için insan kaynağı stratejisi yapıldığı, Sağlık İşleri, Veteriner Hizmetleri, Temizlik İşleri, Park ve Bahçeler ve Zabıta Müdürlüklerinin sahada yerini aldığı, virüs yerde olduğu için dış mekanda asfalt yıkama ve dezenfeksiyon çalışması yapıldığı, ağız ve diş sağlığı merkezinin sadece acil durumlar için açık bırakıldığı, Eskişehir genelinde Büyükşehir Belediyesi koordinasyonunda ve 2 ilçe belediyeyi kapsayacak şekilde 153 Alo kriz hattı kurularak vatandaşlar ile direkt iletişime geçildiği, aşevi faaliyetlerinin sayıca artış gösterdiği, mevsimsel işçiler için Tarım İl Müdürlüğü ile birlikte ortak çalışmalar yürütüldüğü, engelli, yaşlı ve Alzheimer hastalarının bulunduğu yaşam köyünün acil duruma alınarak 4 hekim ve hasta bakım hemşiresi, sosyolog, psikolog vb. çalışanlar tarafından konaklayanların ilk önce ateşlerinin ölçüldüğü ve sürekli takipte tutularak bulaşın önlenmesinin sağlanmaya çalışıldığı, engelli ve 60 yaş üstü vatandaşlar için evde bakım hizmetinin devam ettiği, Valilik, Kaymakamlık, İl Sağlık Müdürlüğü ve Tarım İl Müdürlüğü ile koordineli bir şekilde çalışıldığı, Belediyenin Kırsal Hizmetler Müdürlüğü'nün Tarım İl Müdürlüğüyle birlikte mevsimlik işçiler için birtakım önlemler aldığı, Belediye tarafından kurulan bilişim kurulu ve kent enstitü sisteminden vatandaşların online eğitim alabildiği ve eğitime başvuran sayısında artış olduğu, insanların bir araya gelmesini önlemek amacıyla belde evleri ve gençlik merkezleri gibi birimlerin erkenden kapatıldığı, uzman psikolog ve diyetisyenlerle vatandaşlara destek verildiği, sosyal medya kanalıyla yayınlar ve yoga vb. etkinlikler yapıldığı, zabıta birimlerinin çok aktif şekilde gıda yardımı yaptığı, Belediye olarak sokağa çıkma yasaklarının uygulandığı günlerde Belediye araçlarıyla ihtiyaç sahibi vatandaşlara ekmek dağıtıldığı, süreç başlamadan önce iklim eylem planı ve iklim politikaları konusunda çalışmaya başlandığı, COVID-19'un etkileri üzerinden yaşlıların teknoloji ile buluşması noktasında bir proje gerçekleştirileceği, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı etkinlikleri kapsamında Belediye araçlarıyla sokaklarda çocuk şarkıları çalındığı belirtildi.

Danışma Kurulu Üyeleri tarafından mahalle meclislerinin devreye girip girmediği soruldu.

Tepebaşı Belediyesi tarafından bu süreçte mahalle meclisleri ile bir çalışma yapılmadığı, sürecin başlamasıyla insanların korku ve panik halinde olduğu, mahallelerde muhtarlarla birlikte çalışmalara devam edildiği, Sağlıklı Kent Proje ofisinin bu süreçte aktif rol almadığı, sahada aktif çalışan birimlere takviye yaptığı bu konuda öz eleştiri yapılacağı belirtildi.

4. ve 5. sorular için yapılan yorumlar şu şekilde;

Mudanya Belediyesi - Bursa

DSÖ'nün COVID-19'la ilgili çalışmalara 2019 Aralık ayında başladığı, Türkiye'nin çalışma biçimleri ve yeniden yapılanmayla ilgili daha erken haberi olması gerektiği, kamusal çalışmalarda en az temas olması sebebiyle dijital ortama geçileceğinin öngördüğü belirtildi.

Bandırma Belediyesi - Balıkesir

İlk etapta vaka sayılarıyla ilgili panik yaşandığı çünkü umreden dönen ilk grubun bu bölgede dağıldığı ve çok ciddi bir vaka sayısı olduğu, Sağlıklı Kentler Birliği'nden vakalarla ilgili bölgesel ya da il bazında bilgilerin paylaşılması noktasında bir talepleri olduğu, mezarlık, barınak ve ilaçlama biriminde çalışan personellerden kronik rahatsızlığı olanların idari izne çıkartılmak zorunda kalındığı ve bununla birlikte personel sayısının yarı yarıya düştüğü, Belediye olarak pandemi sürecinden sonra uygun personelin uygun müdürlüğe kaydırılma konusunun düşünüldüğü söylendi.

Tepebaşı Belediyesi - Eskişehir

Sağlıklı Kentler Birliği'nin süreç içerisinde yapılması gereken birçok şeyi yaptığı, Birliğin hazırladığı E-bültenlerin belediyelerin birbirini görmesi açısından çok faydalı olduğu, Birlik Encümeninin kararı ile ihtiyacı olan belediyelere yardım götürülmesinin çok güzel olduğu, Birliğin DSÖ ile olan ilişkiler ve yapılacak çalışmalarda daha aktif rol alabileceği, Birliğin DSÖ'nün metin ve raporlarını çevirebileceği, bu toplantıların deneyim açısından Belediyelere çok şey kattığı, Belediyelerin pandemi sürecinden sonra yeni müdürlükler açılması konusunda çalışmalar yapacağı ve önceliklerin değişebileceği belirtildi.

Bilecik Belediyesi

Belediye olarak acil durum eylem planları ve risk analizleriyle ilgili neler yapılacağına bilinmediği, Birlik Danışma Kurulunun rehberlik ve yönlendirmesiyle birlikte daha hızlı ilerlenebileceği, Bilim Kurulu kararlarından önce belediyeler olarak birtakım uygulamalara başlamaları gerektiği, Sağlıklı Kentler Birliği'nin sürecin başında koordinatörlere yönelik eğitimlerle (serviste ayrı oturma düzeni ya da maske kullanımı gibi konularda) rehberlik edip destekleyici bilgiler vermesi gerektiği, Birlik tarafından verilen eğitimlerin koordinatörler olarak Belediyelerin yönlendirilmesinde daha etkili ve yön verici olacağı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın genelgesinde belediyelerde İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü ve Atıksu Şube Müdürlüğü kurulması, Büyükşehirlerde ise daire başkanlıklarının kurulması kararı verildiği, bu süreçte yaşanan problemlerden bir tanesinin maske ve eldivenlerin tıbbi atık olarak değerlendirilmemesi olduğu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın sıfır atık projesi kapsamında; ulusal akıllı şehirler stratejilerinin eylem planlarına göre yapılması gerektiği ve yapılacak herhangi bir mimari tasarımın salgına karşı önlem alınarak planlanması hakkında değişiklikler olacağı ilgili bilgiler edinildiği, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın, Sağlık Bakanlığıyla bütünleşik olarak belediyelere yön vereceği kanaatinin olduğu belirtildi.

Danışma Kurulu üyeleri tarafından yapılacak mimari tasarımların salgına göre şekilleneceğinden bahsedildiği bu konuyla ilgili bilginin nereden alındığı soruldu.

Bilecik Belediyesi tarafından Türkiye Belediyeleri Birliği'nin COVID-19 sonrası stratejiler toplantısına katılım sağlandığı ve Cumhurbaşkanlığı Başdanışmanı ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Bakan Yardımcılarının yorumları olduğu söylendi.

Muratpaşa Belediyesi - Antalya

Sağlıklı Kentler Birliği'nin belediyelerin salgınla mücadelede yaptığı çalışmaları en iyi uygulama örnekleriyle birlikte sunum hazırlayarak bir toplantıda üyelerine anlatabileceği, Birliğin belediyeleri olağanüstü durumlarda desteklemesi, kesintileri varsa bu dönemde kesilmemesi veya borçları varsa bir müddet ertelenmesi gibi bütçesel anlamda desteklenmesi için merkezi yönetimle görüşmeler yapılabilmesi, ödenek planlamasının kesinlikle gözden geçirilmesi gerektiği, belediyelerin öngörülemez durumlara hazırlıklı olması için ekipler, müdürlükler ve birimler oluşturması gerektiği, bu tip durumlarda sıkıntı yaşamamak için norm kadro sisteminde salgınla ilgili birim oluşturulmasının zorunlu hale getirilmesi gerektiği belirtildi.

Adalar Belediyesi - İstanbul

Birliğin, Sağlık Bakanlığından verilerin önceden temin ederek üyeler ile paylaşması gerektiği, Dünya Sağlık Örgütü verilerinin ve dökümanlarının daha aktif şekilde paylaşılabilmesi, Belediye olarak afet durumları için iyi ve kötü senaryoya dönük eylem planları hazırlanması gerektiği, il bazında bakıldığında bütün ilçe belediyelerin aynı kategoriye alınamayacağı, her ilçenin dinamiklerinin farklı olduğu, merkezi yönetimin her ilçenin durumuna göre destek vermesi gerektiği belirtildi.